



# ВИЛОЯТ ҲАЁТИНИНГ КЎЗГУСИ

**ЎЗБЕКИСТОН Республикаси «Тасвирий ойна» ижодий уюшмасининг вилоят бўлими ташкил этилганига эндигина бир йилдан ошди. Шу қисқа вақт ичида у анчагина тadbирларни рўёбга чиқарди, режалар, истиқбол учун ўзига мос дастур белгилаб олди. Унинг иш мазмуни ижтимоий-сиёсий, маънавий-маърифий соҳалардаги ислохотлар жараёнини, одамлар руҳиятидаги ўзгаришларни кенг оммага таъсирчан, жозибадор шаклларда етказишга қаратилган. Биз яқинда ижодий уюшма вилоят бўлими бошқаруви раиси ДИЁР МИРЗААҲМЕДОВ билан мулоқотда бўлдик.**

**— ДИЁР Ақромович, республикада ҳам, вилоятимизда ҳам бугунги ўзгаришлар давридаги қайноқ ҳаётимизнинг кўзгусига айланади бораётган «Тасвирий ойна» ижодий уюшмаси маънавиятимиз равнақиға бўлган юксак эътибор белгисидир. Аини пайтда унинг бўлими Тошкент вилоятида ҳам фаолият кўрсата бошлади. Бозор иқтисодиёти шароитида Сиз раҳбарлик қилаётган бу кичик «ойна» қай тарзда шаклланди?**

— Утган йилнинг 17 январда вилоят ҳокимининг қарори билан ташкил этилган бўлими республика «Тасвирий ойна» ижодий уюшмасининг устави асосида иш юритмоқда. Унинг мақсади вилоят ҳаётини турли ҳажмдаги рангли кўргазмалар, суратли лавҳаларда, рекламаларда

намоён этишга қаратилган. Биз, асосан, шаҳар ва туманлардаги ҳокимликлар, мулкчилик шаклидан қатъий назар корхона ва ташкилотлар, жамоа ҳўжаликлари, муассасалар билан шартномалар асосида фаолият юритамиз. Бу юртмағаларга биноан меъморий обидаларни қайта таъмирлаш, турли қурилишлар учун лойиҳалар яратиш, ҳудудларни, маъмурий биноларни безаш, жиҳозлашни ҳам зиммамизга олганмиз. Албатта, бу ишлар энг малакали кадрлар томонидан сифатли амалга оширилиши керак. Ана шунини ҳисобга олиб меъмор, рассом, тарихчи, суратчи, компьютерда безаш устаси, реклама тайёрловчи, маркетинг ва бошқа иқтисодчиларга эга бўлган 10 кишидан иборат бошқарув жамоасини шакллантирдик. Эндиликда низомимизга мувофиқ вилоят шаҳар ва туманларида ҳам ижодий уюшманинг бўлими таш-

кил этилмоқда. Ҳозирги пайтда Қўнраб, Пскент туманларида меъмор Мурод Холиқов, мусаввир Маҳбуба Назирова раҳбарлигида «Тасвирий ойна» бўлими иш бошлади. Қўнраб шаҳар ва туманларда улар очилиш арафасида.

**— Айтишингизга қараганда бажариладиган вазифалар кўлами анча салмоқли экан. Бу борада ҳали ечилиши зарур бўлган ишлар ҳам бордир.**

— Гапингизда жон бор. Жойлардаги бўлиmlарда лавозимлар ўрни икки-учтадан ошмайди. Аммо биз ёлғиз эмасмиз. Вилоят ҳокимлиги чиқарган қарорда бўлими тизимига вилоят матбуот бошқармаси, маънавият ва маърифат жамоатчиликлари, республика оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш жамғармасининг вилоят бўлими ва бошқа ташкилотлар кўмаклашиши, шаҳар ҳамда

туманлар ҳокимликлари бажарадиган ишларимиз манзилларини белгилаб беришлари, зарур ашёлар билан таъминлашлари қайд этилган. Уйлайманки, келгусида биз улар билан ҳамкорликда халқимизга вилоятдаги ўзгаришларни, янгиликларни турли маърифий услублар билан етказиб беришда салмоқли ишлар қиламиз.

### «Тасвирий ойна»: кеча, бугун, эртага

**— Сиз айтётган ишларни бажариш учун маблағ зарур. Ташкилот иш бошлаганига эса энди бир йил бўлди...**

— Гапингизни тушундим. Бўлими тизимининг молиявий аҳволини сўрамоқчисиз. Умуман олганда биз ҳўжалик ҳисобида иш юритамиз. Банкда ўз ҳисоб рақамимиз бор. Лекин дастлабки кезларда вилоят ижтимоий тараққиёт жамғармаси моддий қўллаб-қувватлашни кўзда тутил-

ган. Шунингдек, республика Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 12 сентябрдаги қарори асосида уюшмага, унинг жойлардаги бўлиmlарига уставад кўрсатилган талабларга риоя қилган ҳолда ишлаб чиқариш, ҳўжалик, тadbиркорлик, ташқи иқтисодий фаолият билан шугулланиш ҳўқуқи ҳам берилди. Бу сай-ҳаракатлардан олинган даромадларимиз беш

йил давомида солиқлардан, божхона ҳамда давлат бюджетига ўтказиладиган бошқа тўловлардан озод қилинган. Жойлардаги ҳокимликлар, корхона ва ташкилотлар, жамоа ҳўжаликлари билан шартнома асосида тadbирларни рўёбга олмавий ахборот жамғармасини маблағ билан мустаҳкамлаб боради.

Шунини мамнуният билан айтиш кераки, ҳўкуматимиз томонидан берилган бу имтиёз ва эътибор

туфайли қисқа муддатдаёқ бир қатор сезиларли ишлар қилинди. Хусусан, қатор шаҳар, туман марказларида, аҳоли гавжум ҳудудларда йўллар чеккаларига кўргазмали ахборот воситаларининг, эришилган ютуқларни тарғиб этувчи тасвирий суратлавлар ўрнатилди. Тинчлик, осойишталикка, мустақилликка, дўстликка, маънавиятни бойитишга даҳлдор ширлар энг эътиборли жойлардан ўрин олди. Ангрен, Олмалик шаҳарлари, Пскент, Зангиота, Қўнраб, Уртачирчиқ, Юқоричирчиқ туманларида «Тасвирий ойна» марказлари очилди. Хусусан, Пскентда «Фаҳримсан, ифтихоримсан — Она юрт Ўзбекистон» деб аталган кўргазмалар мажмуи тарғибот маркази бўлиб қолди.

Бундан ташқари, ижодий уюшма ташаббуси билан рассомчилик, бадиий асарлар бўйича «Энг азиз, энг улуг» мавзуда танловлар ўтказилди. Фолиблар мукотфотландилар. Вилоятимиздаги

«Дўстлик» ўйингоҳи жиҳозланди. Ангрен шаҳри, Қўнраб, Юқоричирчиқ туманларида етакчи корхоналар, шунингдек, қатор жамоа ҳўжаликларида сурат-кўргазмалар ташкил этилди. Биноларни таъмирлаш, безаш ишлари олиб борилди. Вилоятдаги қатор бозорлар савдо маданиятига оид катта ҳажмдаги рангли расмлар билан жиҳозланди. «Оила», «Аёллар йили»га бағишланган суратли лавҳалар, матнлар ҳам ўтган йилги ва бу йилги ишларимиз самарасидир.

**— Энди келгуси режалар хусусида ҳам икки оғиз тўхталсангиз.**

— Биз бу йил бадиий безакли ишлар билан бирга, рекламалар қўламини кенгайтиришга алоҳида эътибор бермоқчимиз. Уларни топиш ва тарғиб қилишда оммавий ахборот воситалари билан яқиндан алоқа боғлаймиз. Вилоятнинг шаҳар ва туманларида «Тасвирий ойна» бўлиmlарини очиб давом этади. «Аёллар

йили»га бағишлаб «Аёл борки, олам мунаввар» мавзуда хотин-қизларнинг ҳаёт тарғиботидаги, оиладаги, меҳнатдаги ўрнини кўрсатувчи сурат-лавлар тайёрланади. Вилоятимизнинг шўқ йўллари ислохотлар бераётган самараларга, бунёдкорлик ишларига бағишланган кўргазмалар билан безатилади. Миллий қаҳрамонимиз Жалолоддин Манғуберди таваллудининг 800 йиллиги билан боғлиқ катта ҳажмдаги рамзий тасвирий суратлар яратиш устида иш олиб борамиз. Наврўз, Мустақиллик байрамларини адиблар, санъаткорлар, халқ таълими, соғлиқни сақлаш, маданият ходимлари билан ҳамкорликда шарқона кадриятларимизни, урф-одатларимизни талқин этувчи суратли кўргазмалар чиқаришга эътибор қўйайтирилади. Бундан ташқари, биз ноширлик ишлари билан ҳам шугулланишни режалаштирмақдамиз. Хуллас, «Тасвирий ойна» вилоятимизда ижтимоий-иқтисодий, маънавий-маърифий соҳалардаги ислохотларни изчил рўёбга чиқараётган бунёдкор инсонлар манфаатига хизмат қилади.

Сўхбатдош Саидвали ҲАСАНОВ.

## ҒЎЗАНИ ЯГАНА ҚИДМАСЛИКНИНГ ИДОЖИ БОРМИ?

**ЯНГИ йилнинг дастлабки ойлари ҳам ўтиб бормоқда. Утган йил якунларини сарҳисоб қилган деҳқонларимиз аини дамларда янги ҳосил таратди дини кўрмоқдалар. Йўл қўйилган қамчиликларнинг тақдорланмаслиги чораларини белгиламоқдалар. Шу ҳақда йўллар эканман, беихтиёр Президентимизнинг ривожланган мамлакатларда, хусусан, Исроилда пахтадан мўл ҳосил олинаятганлиги, биздаги нисбатан икки-уч бараваар юқори бўлаётганлиги, уларнинг ютуқлари, тажрибаларини ўрганиш кераклиги ҳақидаги кўниб айтган гаплари ёдимга келади.**

Хорижликлар еришган ютуқ ва тажрибаларининг моҳияти эса, аввало, уруғчиликка келиб тақалади. Бизда ҳам уруғчиликка катта эътибор бериб келинмоқда. Бирок, афсуски, янги нав чигити билан шугулланиш кейинчалик ўз ҳолига ташлаб қўйилади. Ҳаммаси ҳўжаликлардаги мутахассисларга, деҳқонларга қолади. Уруғлик чигит иختисослашган ҳўжаликлар, бригадаларда экилиб, ўстирилади. Ётиштирилган ҳосил қўлда териб олинади. Унинг чигити заводларда толасидан ажратилиб, тозаланган, кимёвий моддалар билан ишлов берилади. Қопларга солиниб, тахт қилиб қўйилади. Табиийки, бу жараёнда уруғлиқни сақлаш тартиб-қоидаларига тўла-тўқис амал қилиш мўшкул бўлади. Бу хуноқ оқибатларга олиб келиши ҳеч гап эмас. Далиллар айрим ҳудудларда экилган чигитнинг униб чиқиши 50 фоизни ташкил этганлигини кўрсатади. Бу ҳол, албатта, деҳқонни ҳавотирга солади. Шунинг учун ҳам ҳўжаликлар гектарыга нормадаги 30-40 килограмм ўрнига бир неча бараваар кўп миқдорда чигит экадилар. Догда қолмайлик дейди-да! Натияжада бир гектар майдонда миллион донага кўчат униб чиқади. Ортиқча ишчи қўнраб, ўқувчилар, ҳатто хашарчилар жалб этилиб, бу ниҳоллар яғана қилинади. 90 фоизгача кўчат қўлиб ташланади. Агар уруғлик чигитнинг 100 фоизгача униб чиқиши кафолатланса, табиийки бундай ортиқча сарф-ҳаражат-

ларга йўл қўйилмасди. Бунга қандай қилиб эришиш мўшкул? Менинг фикримча, уруғлик чигитни етказиб берувчи ва уларни сараловчи корхоналар ташкил этилмоғи лозим. Бундай корхоналар жаҳоннинг илғор технологиясига таянган ҳолда иш олиб борадилар. Чет эл фирмалари билан алоқалар ўрнатиб, уруғлиқни тайёрлаш бўйича янгиликларни сотиб

### Муштарий мулоҳазалари

олиб, уларни ўзларига жорий этадилар. Шу тарихда чигитнинг юз фоизгача униб чиқишига кафолат бериш мўшкул бўлади.

Бундай корхоналарда тайёрланган чигит гоят қимматга тушиб кетиши мўшкул, деб эътироз билдиришлари мўшкул. Тўғри, лекин 100 килограмм ўрнига 10 килограмм кафолатланган чигит сотиб олиб, уни экан ҳўжалик пировад натижада зарар эмас, катта фойда кўради! Энг муҳими бундай чигитлар бугун «усулида» экилмайди, балки керакли қалинликда дона-наиб экилади.

Ҳозирги кунда эса уларга аниқ экадиган ана шундай механизмлар гоят зарур бўлиб қолади. Лекин бундай севкаларни қаердан олиш мўшкул? Агар юқори уловнинг олдига олиб келишининг имконияти бўлмаса, у ҳолда улловни юқининг олдига олиб келган маъқулроқ эмасми? Деҳқончилик, севкачилик ҳажми но-текс чигитни экишга мослаб бўлмаса қандолат фабрикала-

ри ва дорихунослик корхоналари технологиясидан фойдаланиб, чигитни шарча шаклига келтириш мақбул бўлади. Уруғ тайёрлашга иқтисослашган Голландия фирмалари шундай қиладилар. Уларда бундай чигитлар маҳсус қобик билан ўралади. Қобикда ўсимликда уч-райдиган ҳар хил касалликларга қарши кимёвий моддалар, ўсимлик униб чиқиши ва дастлабки ўсиш даврида керак бўладиган маъдани озуқалар ҳам мавжуд бўлади. Демак, экилган, бундай чигит тез, соғлом униб чиқади ва ривож қўнғил-дагидек бўлади.

Биз чигитни аниқ экишга эришадиган бўлсак, табиийки, катта иқтисодий самара кўрилади, муҳими, ҳосилдорлик анча ортади. Узингиз ўйлаб кўринг. Яқна бўлиб ўсган кўчат билан то яғна қилиниб, қолдирилгунгача бошқа кўчатлар билан бирга ўсган қўнғил ва дастлабки ўсиш даврида керак бўладиган маъдани озуқалар ҳам мавжуд бўлади. Демак, экилган, бундай чигит тез, соғлом униб чиқади ва ривож қўнғил-дагидек бўлади.

Учингиз ўйлаб кўринг. Яқна бўлиб ўсган кўчат билан то яғна қилиниб, қолдирилгунгача бошқа кўчатлар билан бирга ўсган қўнғил ва дастлабки ўсиш даврида керак бўладиган маъдани озуқалар ҳам мавжуд бўлади. Демак, экилган, бундай чигит тез, соғлом униб чиқади ва ривож қўнғил-дагидек бўлади.

Мен ўзим ўйлаб юрган, динимдаги шахсий фикр ва мулоҳазаларимни айтдим, ҳоло. Энди бугун мутахассисларга, қишлоқ ҳўжалиги етакчиларига, тажрибакорларга боғлиқдир.

**Пўлат ХАЛИЛОВ, Пскент шаҳрида истиқомат қилувчи фаҳрий, физика-математика муаллими.**



## МАКТАБ ҚАД КЎТАРМОҚДА

Миллий Дастурида кўзда тутилган режалар орасида замонавий ўқув даргоҳларини барпо этиш, уларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш бугунги куннинг долзарб вазифаси эканлиги таъкидланган. Худди ана шундай билим муассасаларида пухта билим олган ёшлар академик лицейлар, ҳунар-қасб коллежларида таҳсил олиш мўшкул бўлади. Давом эттиришлари шўбҳасиз.

### Миллий дастур

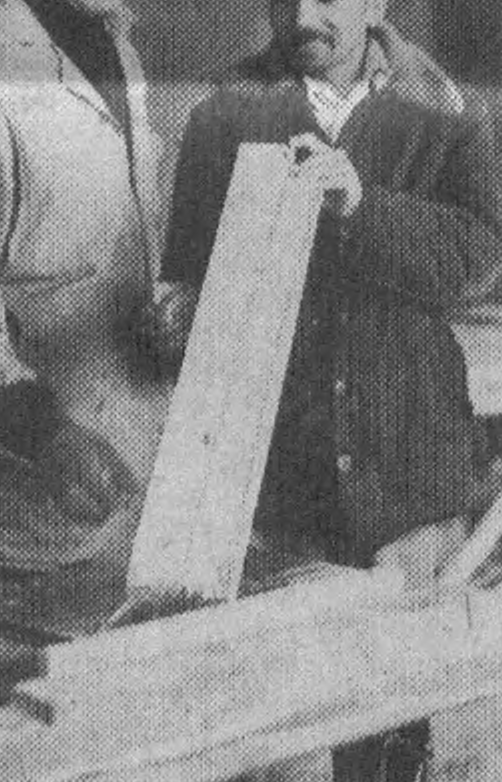


риши учун барча қўлай шарт-шароитларни яратиб берган. Уларни вақти-вақти билан ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантириб бормоқда.

**СУРАТЛАРДА: уста (чапдан ўнга) дурадгор Файрат Зўфаров ўз устози Забиҳилла Каримов билан иш устида; бунёд этилаётган 1240 ўринли**

мактабнинг умумий кўриниши; ҳар кунги топшириқни ошириб адо этаётган Иброҳим Юсуповнинг кайфияти ҳамиша аъло.

Умид АҲМЕДОВ олган суратлар.



### ХОТИРА

**ЎРТА буй, тўладан келган, шоп мўйлови ўзига ярашиб, юз-кўзларидан доимо нур ёйлиб турадиган бу қамтар, меҳнатқош инсонни фақат «Корасу» жамоа ҳўжалигиде эмас, туманда, ҳатто, вилоятда ҳам кўпчилик танирди, ҳурмат-иззатини жойига қўярди. У билан учрашган, мулоқотда бўлган одамлар гап Абдурахим Шерматов тўғрисида бораётганлигини пайқаб олган бўлсалар ажаб эмас.**

Асли фарғоналик Абдурахим отадан жуда эрта ажралди. У тўққиз ёшидан бошлаб боиларга виланди. Қўй боқиб, қўн қўра бошлади. Ҳаётнинг анчик-чўчүкчүлари ёш Абдурахимни жуда барвақт «воёг»га етказди. Жамоа ҳўжаликлари ташкил этила бошлаган, биринчилар қатори аъзо бўлиб кирди. Тақдир тақозаси билан «Корасу» жамоа ҳўжалигига

оиласи билан қўчиб ўтди. Деҳқон йиғит тез орада ҳамқишлоқларининг ўз одами, ўз миришқорига айланди. Туп қўйди, палак ёзди. Бу орада урушда қатнашиб, йиғитлик бурчини ўтади. Елкасидан ўк ёб, оғир яраланиб қайтган, ана ўзини меҳнатга урди. Уни бригадда бошлиқи қилиб қўтардилар. Абдурахим деҳқонларнинг кўнглига йўл топиб, сабзавот ва картошка-

## ФИДОЙИ ДЕҲҚОН ЭДИ

дан юқори ҳосил етиштириб бошлади. Бригаданинг доғури вилоятдан ташқарига ҳам кенг ёйди. У доимо изланишда бўлди. Бир майдондан йилга икки-уч марта ҳосил кўтаришининг ҳаддини олди. Шаҳар аҳолисига арзон, бегубор сабзавот маҳсулотларини мўл-кўл етказиб бериш учун астойдил ҳаракат қилар эди. Пленка тағида сабзавот ўстириб, эртаки ва юқори ҳандда сифатли маҳсулот етиштиришда ҳам Абдурахим ақининг тажрибаси бошқарув учун қўл кела бошлади. У устоз-мураббий сифатида ҳам обрў орттирди. Унинг

қўлида таҳсил олган — деҳқончилик мактабиде сабоқ кўрган шоғирларининг бири бригадда бошлиқи, бири бош ҳосилот ва бошқа лавозимларда ишлар эди. Ҳозир ҳаёт бўлганларида саксон ёшга кирган бўлардилар. Абдурахим ака чиндан ҳам элнинг сукули, ардоқли, фидойи фарзанди эдилар. Дарҳақиқат, Абдурахим Шерматов эъгу, хайрли ишлари билан ўзига ҳайқал қўйиб, қишлоқ ахли хотира-сида абадий муҳрланиб қолган инсондир.

**Мирза АҲМЕДОВ, «Нуроний» жамғармаси Зангиота бўлимининг бошлиқи.**

билан тушунтирдилар. Иш юзасидан баъзан қаттиқ қўруқ гаплар бўлиб қолса, қўнғилларининг озор бермадимми, деб кечирим ҳам сураб қўярдилар. Абдурахим ака чиндан ҳам элнинг сукули, ардоқли, фидойи фарзанди эдилар. Дарҳақиқат, Абдурахим Шерматов эъгу, хайрли ишлари билан ўзига ҳайқал қўйиб, қишлоқ ахли хотира-сида абадий муҳрланиб қолган инсондир.

**Мирза АҲМЕДОВ, «Нуроний» жамғармаси Зангиота бўлимининг бошлиқи.**

## БОЛАПАР ВА ОНАПАР УЧУН

**ПОЙТАХТДАГИ «Аркада» савдо марказида машҳур «Глобал Трейдинг Компани» компаниясининг товарларини сотишга иختисослашган болалар ва бўлақча оналар учун мўлжалланган яна бир магазин очилди.**

— Биз шугулланаётган ўзимизга алоҳида қувонч бағишлайди, — деди «Глобал Трейдинг Компани» бош директори Мунис Бҳарат журналистлар олдида сўзга чиқиб. — Бу шунчаки фойдани кўзловчи бизнес эмас, балки Ўзбекистон аҳолисининг жуда зарур ишдир. Азалдан болалар тўғрисида алоҳида фамхўрлик қилинади. Бизнинг мақсадимиз эса бу ишда ёрдам беришдан иборат.

1997 йилнинг кузида дастлабки магазинни очаётганимизда шундай магазинларнинг бутун бир тармоғини барпо этамиз, деб ваъда қилган эдик. Қўриб турибсиз, ваъдани бажаряпмиз. Дастлабки магазин Оила Йили арафасида, иккинчи магазин Аёллар Йилида очилиши рамзий маънога эга. Янги магазин шаҳар марказида жойлашган. Бу ерда Буюк Британияда ишлаб чиқарилган минг хилдан ортиқ буюмлар сотилади. Республикаимизда шу вақтга қадар товарлар бунчалик мўл бўлмаган эди. Биринчи бўлимда икки ёшдан етти ёшгача бола-

ларга мўлжалланган товарлар сотилади. Иккинчи бўлимда эса ҳамма нарса янги туғилган чақалоқлар ва икки ёшгача болаларга мўлжалланган. Учинчи бўлимга хилма-хил ўйинчоқлар, аравачалар, кичкинтойларни парвартириш қилиш воситалари қўйилган. Шу ерда қаравот, стулчалар, автомобилга ўрнатиладиган болалар креслолари ва бошқа буюмларни танлаб, харид қилиш мўшкул, харид бўлим бўлақча оналар учун кийим-кечаклар, ички кийим, бадани парвартириш воситаларини сотишга мўлжалланган.

Бу ерда кўп харидорлар учун янгилик ҳисобланадиган товарлар ҳам бор. Мисалан, болалар учун ҳавфсизлик воситалари — чақалоқ уйғонгани ҳақида хабар берувчи мосламалар, чала туғилган болалар учун маҳсус кийимлар, кичкинтойларни транспортда ташвиш учун креслолар ва бошқа буюмлар бор. Янги магазиннинг очилиши кичкинтойларга ва уларнинг ота-оналарига қувонч бағишлаши шўбҳасиз.

**Д. САЙТОВА, УзА муҳбири.**

## «КАРЛ ШТОРЦ» СОВФАСИ

**«Соғлом авлод учун» халқроқ хайрия жамғармасининг тиббиёт-ижтимоий марказига 10 минг АКШ доллари миқдоридеги тиббиёт жиҳозлари келтирилди. Бу ноёб аппаратурани Германиянинг «Карл Шторц» фирмаси ҳада қилди.**

— Мамлакатимизда аёллар ва болалар саломатлиғига катта эътибор берилмоқда, — деди жиҳозларни топшириш маросимида «Соғлом авлод учун» жамғармаси бошқаруви раиси Гулнора Йўлдошева. — Бу борада бир қанча давлат дастурлари амалга оширилмоқда. Жамғармаимиз ҳам бу дастурларни амалга оширишда фаол иштирок этмоқда. Бу ишда бизга қўнғина аверика-римиз, жулданан, «Карл Шторц» сингари хорижий шериклар ёрдам бермоқда. Тиббиёт-ижтимоий марказимизга мазкур ноёб аппаратуранинг етказиб берилиши республикаимиз тарихининг муассасаларининг замонавий тиббиёт жиҳозлари билан жиҳозлашдаги янги бир қадамдир.

**А. ИВАНОВА, УзА муҳбири.**

Тиббиёт ва ислохот

РЕСПУБЛИКА кўз касалликлари шифохонасида беморлар гавхарнинг хиралашуви, катаракта ва назла қоплаши, глаукома хасталикларидан уч-тўрт дақиқа ичида фориғ бўлмоқдалар. Даволашнинг бу самарали усули жорий этишда Узбек-Америка қўшма корхонаси «Кристалл» («Поклик»)нинг хизмати беқийсдир. Қуни кеча у расмий равишда очилди. Бу воқеа арафасида касалхона бош шифокори Клара ВАЛИЕВА билан мулоқотда бўлди.

— Клара Саидовна, янгилик ҳақида гапиришнингиздан олдин ўзингиз раҳбарлик қилаётган масканнинг бугунги «тархима ҳоли» ҳақида қисқача тўхтайсизми?

— Бажонидил. Жуда кўп йиллардан буён беморларга шифо бахш этиб келаётган мазкур даргоҳимизда ҳозирги пайтда катталар, жарроҳлик, кўчирма жарроҳлик, лазер бўлимлари ва маслаҳат поликлиникаси фаолият кўрсатмоқда. Уларни Омонулла Тошмухамедов, Абдуҳаким Ақромов, Умида Алимова, Дилором Вахобова, Умида Файзиева, Рихси Эшоновна каби ўз касбининг фидойилари, олий тоифали шифокорлар бошқараётган.

Кечаю кундузги хизматни зиммасига олган шифохонамиз 112 ўринга эга. Айни пайтда бу ерда яна 60 нафар беморга мўлжалланган кундузги даво муассасаси ҳам мавжуд. Касалхонамизнинг катталари ва болалар бўлимларида кўз шикастланиши,

шоҳпарданинг жойидан кўзгалиши, пардага доғ тушиши, кўз томиларининг жароҳати каби хасталикларга чалинганлар, жарроҳлик бўлимида эса гавхарнинг хиралашуви билан мулоқотда бўлди.

ви ҳамда назла қоплаши билан боғлиқ даргда дучор бўлганлар даволанадилар.

Шифохона Олмонья, Франция, АҚШдан олиб келинган энг янги замонавий ва мукамал тиббий жиҳозлар, ускуналар, дори-дармон воситаларига эга. Хизмат учун барча қулайликлар яратиб берилган. Бунда, албатта, АҚШлик шерикларимизнинг ҳиссалари катта бўлди.

— Агар, мумкин бўлса, шерикларни қай тарзда учратганлигиниз ва ислохотлар

ишига қандай қилиб жалб этганингиз хусусида ҳам гапириб берсангиз. Умуман, қўшма корхона очишдан қандай мақсад кўзланган?

— Танишув жараёни жуда қизиқ кечган. Бундан уч йил аввал журналистлар билан америкалик офтальмологлар мулоқотида республикамиздан таклиф қилинган шифокорлар орасида мен ҳам бор эдим. АҚШдан ташриф буюрган кўз касалликлари мутахассиси Жон Пайка ва шу соҳа мутахассислари Филипп

беморлар билан суҳбатлашдилар. Бир пиёла чой билан ўзбекистон меҳмон ҳам қилдик. Кейин улар юртлигига қайтишди.

Орадан бир неча ой ўтган, АҚШдан хат олдик. Унда ҳамкорлик қилиш хусусида гап очилган эди. Бу тўғрисида Республика Соғлиқни сақлаш вазирлигига маълум қилдик. Уша йилнинг май ойида меҳмонлар анчагина дори-дармонлар, боғлаш воситалари билан шифохонага келиб қолди. Дори-дармонлар биз учун хайрига эди. Жон Пайка таржимон

«КРИСТАЛЛ» ОЖИЗ КЎЗНИ ТЎРТ ДАҚИҚАДА ОЧМОҚДА

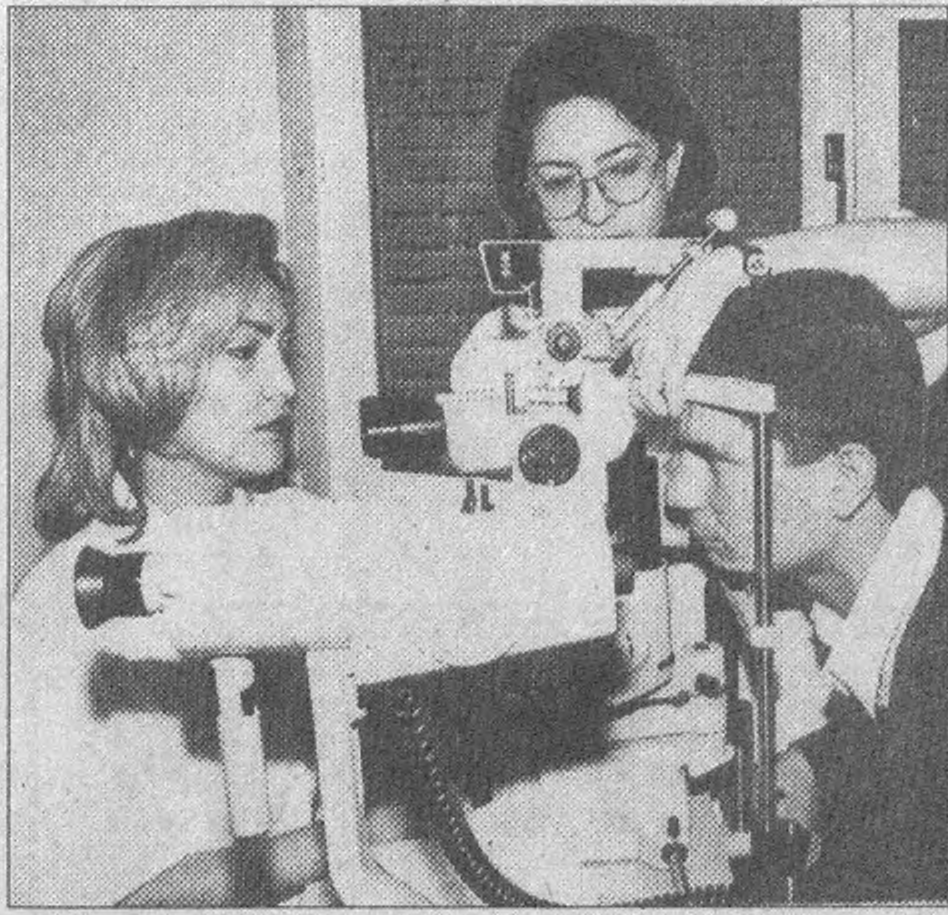
Макдональд, Денис Точче билан тўрт соат чамасида суҳбат давом этди. Шу учрашувда улардан анчагина саволларимизга жавоб олдик. Улар ҳам меннинг қизиқишимга, касбим билан қизиқишга қўшилиди. Катта бир шифохона бош шифокори эканлигини айтдим. Мулоқотлардан сўнг америкаликларни касалхонамизга таклиф этдим. Эътироз билдиришмади. Жарроҳлик хоналаримизни кўришди, операцияларимизни телевизор орқали кузатишди. Шифо толган

ёрдамида 12та беморни операция қилди. Бу жараён шу қадар тез ва энгил ўтдики, касаллар ҳам, биз ҳам хурсанд эдик.

Шу тарзда ҳамкорлик бошланди. Республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги бу дўстликимизни қўллаб-қувватлади. 1997 йили бизни АҚШга таклиф этишди. Бир неча кун давомида бу мамлакатнинг учта шаҳридаги шифохоналарда Ботир Калонқўжаев, Роза Алиева ва мен малака оширдик. «Фаназмульсификатор» услуби билан операция қилишни ўрганиб қайтидик.

— Бу услуб ҳақида батафсилроқ маълумот берсангиз...

— Албатта. Бу услуб катарактага чалинган беморни тўрт дақиқада дардан халос этади. Касалликнинг асорати нафис тарзда нозик асбоб ёрдамида сўғуриб олинадилар, кўз ювилиб, яна шу асбобнинг ўзи билан сунъий гавхар joyлаштирилади. Бир соатгагина бемор кўзи боғлиқ ҳолда бўлади. Кейин ечилиб, назоратдан ўтказилади ва уйига



жавоб бериб юборилади. Бемор уйига йўл олаётганда унга кўзини парваришlash ҳақидаги тавсиялар ёзилган кичик қўланма, операция қилган дўхтирнинг телефони, зарур ҳолда фойдаланадиган дори-дармонлар ҳам берилди. Хуллас, бу усулда бемор асло озор чекмайди. Операциянинг эртасига ишга қичиб кетаверади.

Янгиликнинг иқтисодий самараси катта. Аввало, беморга касаллик варақаси очилмайди. У шифохонада ётмагач, бошга ҳам тежалмай. Бундай операцияда тикиш учун ип ишлатилмайди. Агар ипнинг қимматлиги ва ўта танқислиги ҳисобга олинса, самара янада яққол кўзга ташланади. Бунинг учун зарур бўлган дори-дармонлар, сунъий гавхарлар ўзидан. Кейин у бизга фовий раҳбар бўлиб қолади. Шифокорларимиз амалий ишга киришадилар. Америкаликлар билан ўн йиллик

шартномамиз бор. Ҳозир қўшма корхонага худудий менежер У. Кетчем раҳбарлик қилмоқда. Бу муддат ичида бизни дори-дармонга, бошқа тиббий воситаларга зориқтирмайдилар. Қадрлар малакасини ошириб борадилар. Ўзлари ҳада этган 500 минг долларлик асбоблар, ускуналарда шифокорларимизни ишлашга ўргатадилар. Қўшма корхонамизни Ортбошимизнинг мамлакатимизга чет эл сармолагини жалб этиш тўғрисидаги қатор фармонлари, республикамиз Соғлиқни сақлаш вазирлигининг ана шу мазмундаги қарорлари билан муносиб жавоб, тиббиёт соҳасидаги ислохотлар самараси, деб бемалол айтиш мумкин. Энг муҳими у ҳали қанчадан-қанча беморларни қоронғулик қаъридан тортиб олиб, яна нурафшон оламга қайтаради.

Суҳбатдош:

Санд ВАЛИЕВ. СУРАТЛАРДА: ҳар кун эрталаб мулоқатлардан олдин мутахассислар билан вазирлар раҳиса тузилди; малакали шифокор, лазер нури билан даволаш бўлимининг бошлиги Умида Файзиева ҳамда Дибра Юсуповалар. Умид АХМЕДОВ олган суратлар.

МАРД БЎЛИБ МАЙДОНГА ЧИКДИ

НУРМУҲАММАД кўп болали оилада тарбия топиб, ўсиб улғайди. Отаси фарзандларининг ўқимишли, одобли, камтарин, меҳнатсевар бўлиб ўсиши учун астойдил ҳаракат қилди. Энг муҳими фарзандларида ерга меҳр-муҳаббат ҳиссини уйғотди. Шунинг учун бўлса керак Нурмуҳаммад ҳеч иккиланмай, қишлоқда қолиб ишлашга аҳд қилди.

Қишлоқ ҳўжалик фанлари номзоди, тумандаги ҳўжаликлардан бирининг раҳбари бўлган акиси Ҳўжааҳмад бу борада уни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлади, ёрдам берди. Шундай қилиб, Нурмуҳаммад «Бекобод» жамоа ҳўжалигидан 40 гектар ер олиб, Фермерлик қила бошлади.

Табиики, дастлабки йиллари анча қийин бўлди. Сабаби маълум: ажратиб берилган майдонларга анча вақт рисоладагидек қаралмаган, ўт босган, ориқлаб қолган эди. Нурмуҳаммад ҳўжалик раҳбарларининг ёрдами билан ерларни текислашга, далаининг ҳолатига қараб маҳаллий ва минерал ўғитлар билан озиклантиришга алоҳида эътибор берди. Экин, парвариш ишлари ҳам гоёта уюшқоқлик билан ўтказилди. Натижанда бир йилнинг ўзарида пахта ҳосилдорлиги аввалги йиллардагига қараганда тўрт центерга, галла ҳосилдорлиги эса беш центерга ошди. Мўмайлгина даромад қилган деҳқонлар ерга янада меҳр билан муносабатда бўла бошладилар.

Деҳқон-фермер ҳўжалиги иришқорларни пахтачилик учун гоёта қийин келган ўтган йилги шароитда ҳам астойдил меҳнат қилиб, туманда биринчилардан бўлиб, режаларини бажаришга эришдилар. Мўлкадаги 25 центнер ўрнига 30 центнердан пахта топширдилар. 10 гектар майдонга экинган бурдойдан 25 тонна ўрнига 30 тоннадан ортиқ ҳирмон кўтарилиди. Режадан ортиқча бурдой ҳосили фермер ҳўжалиги аъзоларига бўлиб берилди.

Ҳўжалигининг бу йилги режалари ҳам ўтган йилдагига қараганда салмоқли бўлди. 15 гектар майдонга экин қўйилган қўзғи бурдой бир текис ундириб олинди, сугорилди, озиклантирилди.

Пахтадан баракали ҳосил етиштириш учун экин майдонларининг ҳолати синчиқлаб ўрганилди. Энг муҳими кузда — ноябрь ойидаёқ шудгор қилиб қўйилди. Пайкаларнинг ҳолатига қараб ҳар гектар ерга 25-30 тоннадан маҳаллий ўғит, 400 ки-

лограмман минерал ўғит солинди. Техникалар созланиб, сугориш шаҳобчалари тартибга келтириб қўйилди. Ана шу сингари қўзғи-қички ишларни бажаришда Нурмамат Бегимқулов, Абдумакен Тангриқулов, Шерзод Бобомуродов ва Тангрикул Исабеков сингари деҳқонлар фидойилик билан ишлаб, янги ҳосилга пухта замин ҳозирлашишига ҳисса қўшмоқдалар.

— Қайси нав пахта экинган? — Янги эсга солинган эди. — дейди фермер. — Вазирлар Маҳкамасининг

урғуқчилик сифатини яхшилаш тўғрисидаги қарори айни мудоао бўлди. Ҳақиқатан ҳам уругда гап кўп. Бир хил уруғини тўрт-беш йилдан ортиқ экин бўлмайди. Айниқиди, ёввойилашиб кетади. Ўтган йили кўпгина ҳўжаликларда пахта экин бўлмаганини, режа бажарилмай қолганлигининг сабабларидан бири шунда деб биланам. Дарҳақиқат, уруғ янги бўлмагач, ҳар қанча меҳнат қилганинг билан мўлкадаги ҳосилнинг ололмайсан. Биз ў фаолиятимизда бу масалага алоҳида эътибор берамиз. Ҳар йили «Ан-Обоёт-3» навли пахта уруғини танлаб, саралаб экин келмоқдамиз. Бу йил ҳам шундай қиламиз.

Фермер Нурмуҳаммад мўл ҳосил етиштиришни оммилари, дейлик, ғўзани ағналалаш, агро-техника қондиларида катий амал қилиб чиқилиши вақтида ўқизиш тўғрисида ҳам ўзининг қатий фикри, мулоҳазаларини айтди. Бундай қараганда бу тадбирлар оддий, ҳамма биладиган юмушга ўхшади. Лекин бу ишларни ўқизиши ўз вақтидан салгина кечиктириб юборсангиз, ютқазиб қўйиш ҳеч гап эмас.

Фермернинг бу гаплари, айрим тажрибалирдан мен бу жана деҳқонларнинг ҳар йили, «ҳар қанча шароитда ҳам баҳона режалари амалга бажаришга, 200-250 минг сўмга яқин соф даромад олишга муваффақ бўлаётганиларининг сирини билиб олгандек эдим. Пардабой ЭРГАШЕВ.



ХАЛҚАРО ХАЁТ

ҚЎЛ ҚЎЛГА МАҲКАМ БЕРИЛСА...

ЎЗБЕКИСТОНИМИЗНИНГ чет давлатлар билан ҳамкорликларидан кундан-кунга кенгайиб бормоқда. Мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган хоржий маҳкамалар, қўшма корхоналар, муассасалар бу ҳолатдан мамнун эканликларини яширмаётган. Яқинда ана шундай хайрли тадбирларнинг навбатдигиси таваллуд топди.

Америка Соғлиқни сақлаш Халқаро Иттифоқи ва республикамиз Соғлиқни сақлаш вазирлиги Ричмонд номидаги тез ёрдам кўрсатиш Бошқармаси билан ўзаро тушуниш меморандумини имзоладилар. Мазкур ҳужжат 2-Тошкент давлат тиббиёт институти қошидаги тиббий тез ёрдам кўрсатиш ўқув Маркази фаолиятини ривожлантириши кўзда тутиди.

Ўзбекистон ва жаҳон

Бундай масканларнинг иш бошлаши сўнгги олти йил мобайнида АСХИнинг амалга оширилган энг муваффақиятли дастурларидан бири сифатида қайд этилган эди. Зотан, у чиндан ҳам оналик ва болаликни муҳофаза этишга, уларга дастлабки замонавий ёрдамлар кўрсатиш борасида алоҳида аҳамиятга эга бўлди.

Ўзбекистон Президентининг республикада соғлиқни сақлаш соҳасида ислохотлар ўтказиш тўғрисидаги Фармони бу соҳада замонавий ўзгаришлар қилишга замин яратди. Шу боис АСХИ БМТнинг ЮСЭЙД ташкилоти билан кўлишиб, Ўзбекистонда тиббий тез ёрдам кўрсатиш тармоғини вужудга келтиришди

ИШОНЧ ЁРЛИГИ ТОПШИРИЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОН Республикасининг Бельгиядаги факултетида ва мухтор элчиси Шавкат Ҳамроқулов Оврупо Ҳамжамиятлари комиссияси президенти Жак Сантерга Ўзбекистон Республикасининг Оврупо Иттифоқи кузуридаги ваколатхонаси раҳбарининг ишонч ёрлигини топширди. Ёрлиқ топшириш маросимидан сўнг Ўзбекистон ва Оврупо Иттифоқи ўртасидаги ҳамкорлиқни янада тараққий эттириш истиқболлари тўғрисидаги фикрлар алмашинди. Хусусан, Оврупо Ҳамжамиятлари Комиссияси президенти мамлакатимиз ҳукуматининг гиёванд моддаларнинг гайриқонуний савдосига қарши кураш борасидаги савий-ҳаракатларини юқори баҳолади. Бу борада Оврупо Ҳамжамияти Ўзбекистонга муайян кўмак беришга тайёр эканини билдирди.

ҲАВФСИЗЛИК КЕНГАШИ... ТАШВИШДА

АФГОНИСТОНДА даярли йигирма йилдан буён давом этиб келаётган фуқаролар уруши XX асрдаги «туя гўшти еган» муаммолардан бирига айланиб қолди-диганга ўхшайди. Айтинг-айтинг, у янги ўз йилликка қўчиб ўтмасин. Шунинг учун ҳам жаҳондаги энг нуфузли халқаро ташкилот ва маҳкамалар бу ҳуррезликнинг

тезроқ тугашидан манфаатдор эканликларини билдирмоқдалар. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Ҳавфсизлик Кенгаши яқинда юқоридаги масала юзасидан ўзининг қаттиқ ташвишланганлигини билдирди. Унга аъзо бўлган давлатлар вакиллари Афғонистонда давом этаятган биродарқушлик уруши жаҳонда ва минтақадда тинчлик ҳамда

Кўчалар сотнамоқда

• ЯҚИНДАН эътиборан Олмониянинг Бранденбург минтақасидаги Ельстерверд шаҳрида галати бир тамойил истеъмолга киря бошлади. Гап шундаки, шаҳар маъмурулари молиявий танқисликлардан қичиш мудоосидими ёхуд бошқа эзгу ниётлар биланми, ҳар ҳолда, антика тадбирга қўл урдилар. Шаҳарнинг қатта ва кичик

СИРНИНГ СИР БЎЛИШИ ҚИЙИН

КўШНИ давлатларнинг бир-бири билан иқтисодий, маданий, ҳатто, ҳарбий соҳаларда ҳамкорлик қилишлари табиий бир ҳолдир. Лекин, бундай мулоқотлар халқаро битимларга зид бўлмастлиги лозим. Оммавий киргиз қуроллари, хусусан, ядровий, кимёвий ва биологик қуролларни ишлаб чиқиш, сақлаш, уларни тарқатмаслик ёхуд бундай «ажал уруғларини» яратишга ёрдам бермаслик борасидаги ахдномалар БМТ доирасида тузилган умумжаҳон шартномалар сирасига кирди. Шу муносабат билан Россиядаги ўн ташкилотнинг кирдикорлари атрафида анчагина шов-шувлар кўтарилиди. Чунки, Энергетехника бўйича конструкторлик илмий-техника институти, Д. Менделеев номидаги кимё-технология доирлиғини ҳамда Москва тайёрсозлик институти фаолиятида ана шундай шартномаларга амал қилинмаганлиги маълум бўлиб қолди.

Эрон билан Россия кўпгина соҳаларда қўшни давлатлар сифатида бир-бирлари билан алоқа ўрнатган. Лекин, андан бери Россия Эронга ядровий қуроллар яратиш соҳасида салмоқли ёрдам бериб келмоқда, деган гап-сўзлар юрар эди. Аммо, бундай «давлолар» ўзининг аниқ тасдиғини топмаётган эди.

Эскиларнинг битта доно гапи бор. Ҳеч қандай сир мутлақ сир бўлиб қолмаси мумкин эмас. Яқинда юқоридаги ўн ташкилотнинг Эронга ядровий қуроллар ва ракеталар дастурини рўёбга қиришда қатта имкониятлар яратадиган восита ва ашёлар бериб келганлиги ошкор бўлиб қолди. Оқибатда, жанжал кўтарилиди. АҚШ ҳукумати мазкур ўн ташкилотга нисбатан жазо чоралари қўллашга мажбур бўлди. Эндиликда улар билан экспорт ва импорт мулоқотлари амалга оширилмайди, шунингдек, улардан зарур нарсалар харид қилинмайди. Боз устига Россиядаги ўшбу ташкилотларга исталган соҳада ҳеч қандай кўмак қўрсатилмайди.

АҚШнинг бундай қадам ташлаганлиги Россиядаги турли сийосий ва иқтисодий доираларда турлича муносабат уюлди. Базин бир раҳбар арбоблар халқаро тамойилларга амал қилиш барча давлатлар учун ҳам фарз, ҳам қарз, деган маънода фикр билдирган бўлсалар, айримлар нима, бизга Америка ҳўжайинми, хоҳлаганимизни қилишимиз мумкин, деб ўз «норозилик»ларини ишорат этидилар. Яна битта жиҳат анча ташвиш тугдирга бошланди. Боғлиқ ўн ташкилотга нисбатан қўрилган иқтисодий жазо чоралари икки буюк давлат ўртасида «анъанавий совуқ муносабатлар»нинг қайта вужудга келтирмаси бўлгани, деган эҳтиёткорлик нишонига айланди. Ҳарна бўлганда ҳам ҳақиқат ягоналигига қолади. Ақл билан юритилган сийосат эса ҳаммиса ютади.

БОШ КОТИБНИНГ БЎШ ВАҚТИ ЙЎҚ

ЖАҲОНДАГИ энг нуфузли халқаро ташкилотга раҳбарлик қилишнинг ўзи бўлмайди. Айтишларига қараганда, БМТ Бош котибининг ҳар бир дақиқаси аввалдан режалаштириб қўйилган экан. Мана, яна тизгиз кунлар бошланди. БМТ Бош котибни Кофи Аннан Оврупо мамлакатлари бўйлаб сафарга чиқди. У, энг аввало, Ирландияга ташриф буюрди. Бош котиб у ерда уч кун бўлди ва мазкур давлатнинг президенти ҳамда бош вазир билан учрашди.

РОСТ БЎЛСА, РЎЁБГА ЧИҚАДИ

КЕЙИНГИ пайтларда жаҳон оммавий ахборот воситалари бошқача бир хабарларни тарқата бошладилар. Унда Куба Африка қитъасидаги айрим давлатлар ичида юзага келган ҳарбий можароларга аралашмоқда, деган ташвишлари уқиш мумкин эди. Шу муносабат билан Куба таъналари ишлар вазирлиги ўз мамлақати ҳарбий маслаҳатчиларининг Ангола ва Конго Демократик Республикасидаги ҳарбий ҳаракатларда иштирок этаятгани тўғрисидаги хабарларни қатъинан рад этди. Бундай миш-мишлар куруқ бутхондан иборат, деди вазирлик вакили Алихандро Гонсалес. Унинг сўзларига қараганда, Куба ҳарбий бўлинмалари Анголада 1975 йилдан 1988 йилгача бўлган, ҳоло, Бу давр мобайнида бу худудда 2 минг нафар кубалик аскар ва зобитлар ҳалок бўлган. ҚДРда (соёбқ Заир) эса Филел Кастронинг афсонавий сафдоши Эрнесто Чо Гевара 60-йилларнинг ўрталарида озоқлик ҳаракатини ташкил қилишда иштирок этган.

ЯҚШН МУШУК ИККИ «ОНА»НИ ЭМАДИ

• БУЮК БРИТАНИЯДА болтон деган шаҳар бор. У ерда содир бўлган қизиқ бир ҳодиса қатор нашрлар саҳифасидан ўрин эгаллади. ...Шаҳардаги Чамберлен деган фуқаро оиласидаги боқиларди. У оила аъзоларининг кўзаларини шамгалат қилиб, тонг отиши билан гойиб бўларди. Бу ҳол ҳам узок давом этди. ...Яқинда сир очилди. «Базил» ҳам, «Том» ҳам бир мушукнинг икки хил номи эканлиги маълум бўлди. Берри мушукнинг кетиб қолганидан ҳавфсизраб, боғлиқ ҳолда қуна айлангани билан юрғанди Чамберлен уни танқиди. Фақат, бунданга чармга «Том» деб ёзилган эди. Авал талашиб, кейин ярашиб қолган икки соёбқ мушукнинг қилимишидан оғоҳ бўлилар.

(ЖАҲОН ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЁРЛАНДИ.)

### ЎЗБЕК КИНОСИ ҲАФТАЛИГИ

РЕСПУБЛИКА Киночилар уйида «Ўзбекино» давлат акционерлик компанияси томонидан 1997-1998 йилларда яратилган бадиий, ҳужжатли ва мультфильмлар ҳафталиги бошланди.

Тадбирни режиссёр Р. Маликовнинг «Пиеда» фильми бошлаб берди. Кино мухлислари ҳафталик давомида «Севги», «Яратганга шукр», «Кичкина табиб», «Отандан қолган далалар»,

«Тилсимой — ғаройиб қизалоқ», «Елғиз ёдгорим», «Марғиёна», «Утан кунлар» бадиий фильмлари ва бир қанча ҳужжатли ҳамда мультфильмларни томоша қиладилар.



— «Ўзбекино» ташаббуси билан ўтказилаётган мазкур тадбир миллий киномизда янги жанр ва янги йўналишлар пайдо бўлганидан дарак бермоқда, — дейди киношунос Ф. Нодирова. — Умуман ўзбек киноси ҳозир муҳим бир янги босқични бошидан кечирмоқда. Ушбу тадбирдан

мақсад ҳам сўнги икки йил давомида яратилган фильмларни қўриб муҳокама қилишдан иборат. Ҳафталикда бадиий фильмлар билан бир қаторда ҳужжатли картиналар, мультпликация усталари болалар учун яратган асарлар ҳам намойиш этилиши айтиш мумкин. Шунинг ҳам айтиш кераки, кейинги вақтда болалар киносига эътибор кучаймоқда.

Б. МАНСУРОВ, ЎЗА мухбири.

## ЭРКАК — УЙНИНГ УСТУНИ

ГАЗЕТАДА шундай бир хабар эълон қилинди: «Эрининг калтак ва қўрқатларидан безор бўлган аёл қотилликка қўл урди. У электр мослама ёрдамида маст ҳолда ётган эрининг жонига қасд қилди!» Мен бунни ўқиб, ўша манзарани кўз ўнгимга келтирдим. Сўнг даҳшатга тушиб, қайта-қайта ўйладим: «Наҳотки аёл киши ўз жуфти ҳалолни ўлдирса? Наҳотки?!»

...Яқинда таҳририятга бир аёл арз қилиб келди. Очиласидеги моҳирларни гапиратиб, йиғлаб юборди. Сўнг деди: — Тагинам биз аёллар анча сабр-тоқатлимиз. Бўлмасак, бу эркакни аллақачон...

...Яқинда таҳририятга бир аёл арз қилиб келди. Очиласидеги моҳирларни гапиратиб, йиғлаб юборди. Сўнг деди: — Тагинам биз аёллар анча сабр-тоқатлимиз. Бўлмасак, бу эркакни аллақачон...

инжиксиз» деб кўз ёшини оқизади. Яхши гапириб ҳам кўрдим, бўлмади. Энди мен нима қилай? Бошим қотиб қолди. ...Уша кўнги суҳбат узок вақт хаёлимдан кетмади. Аксариятимиз оилавий моҳирларда фақат эркакнинг айблаймиз, аёлга ён босамиз. «Бу эркак аёлини бекордан бекорга хафа қилмагандир» деган фикрдан йироқ юрамиз. Олимларнинг аниқлашича, дунё аёлларининг умри эркакларникидан анча узунроқ экан. Сабаби, аёллар гапу таъшиларини ўзгалар билан баҳам қилиши, тез-тез кўз ёши тўкиб кўнглини бўшатилиши туфайли кўпгина хасталикларни ҳам четлаб ўтарканлар. Эркаклар эса аксинча...

эрнинг юмушини бажариш» деб ўйлашади. Аслида фақат шугина эмас, Аёлнинг эр олдидаги маънавий бурчларини ҳам бор. У эрининг кўнгли бўшлиқларини тўлдириши, унинг юрагига йўл топиши керак! Уйланг: уйингизда сиз билан ёнма-ён яшайётган одам нималарни кўпроқ хуш кўради? Инжиқлигининг сабаби не? Нозиктаъби? Балки, бирор ҳатти-ҳаракатингиз унга маъқул бўлмаётгандир. Ёки унга ёқадиган таъмини тайёрлаш олмаётгандирсиз. Ахир «Эркак кишининг юрагига борадиган йўл соқозони орқали ўтади» деган гап бор. Нега эрингиз кейинги пайтда уйдан кўради? Деишигизки, Эр уйдидан аёлдан нимани кўтади? Ширинсузлик, назокату фаҳм-фаросатини, шундай эмасми? Балки, сиз феълнингизни аёл ўзгартиришингиз лозим бўлар? «Бундай қилиб бўлмайди!» демоқчимизми? Киши зарур бўлган ҳар бир нарсани ундайлади! Кўз очиб кўрганнинг рўзгор юкини олқаласа, болалар келажиги учун қайғурса, бир умр сизга ҳамроҳ, ҳамнафас бўлса...

### МУЛОҲАЗА

Хайдеб обидийда қилиш-дга, кўз ёши

Кейин аёл билан узок суҳбатлашдик. У менга дардини айтиб, енгил тортганиданми ё маслаҳатларимдан хулоса чиқарганиданми, хуллас, чехраси ҳилла ёришди. Мен билан хайрлашган, эшикдан чиқатиб, астагина деди: — Менимча, бу дунёда аёл зоти борки, тишини-тишига қўйиб яшаса керак. Агар бирортаси «Мен эрим билан жуда ям бахтлиман» деса ишонмаган бўлардим...

...Яқинда таҳририятга бир аёл арз қилиб келди. Очиласидеги моҳирларни гапиратиб, йиғлаб юборди. Сўнг деди: — Тагинам биз аёллар анча сабр-тоқатлимиз. Бўлмасак, бу эркакни аллақачон...

...Яқинда таҳририятга бир аёл арз қилиб келди. Очиласидеги моҳирларни гапиратиб, йиғлаб юборди. Сўнг деди: — Тагинам биз аёллар анча сабр-тоқатлимиз. Бўлмасак, бу эркакни аллақачон...

...Яқинда таҳририятга бир аёл арз қилиб келди. Очиласидеги моҳирларни гапиратиб, йиғлаб юборди. Сўнг деди: — Тагинам биз аёллар анча сабр-тоқатлимиз. Бўлмасак, бу эркакни аллақачон...

...Яқинда таҳририятга бир аёл арз қилиб келди. Очиласидеги моҳирларни гапиратиб, йиғлаб юборди. Сўнг деди: — Тагинам биз аёллар анча сабр-тоқатлимиз. Бўлмасак, бу эркакни аллақачон...

...Яқинда таҳририятга бир аёл арз қилиб келди. Очиласидеги моҳирларни гапиратиб, йиғлаб юборди. Сўнг деди: — Тагинам биз аёллар анча сабр-тоқатлимиз. Бўлмасак, бу эркакни аллақачон...

...Яқинда таҳририятга бир аёл арз қилиб келди. Очиласидеги моҳирларни гапиратиб, йиғлаб юборди. Сўнг деди: — Тагинам биз аёллар анча сабр-тоқатлимиз. Бўлмасак, бу эркакни аллақачон...

...Яқинда таҳририятга бир аёл арз қилиб келди. Очиласидеги моҳирларни гапиратиб, йиғлаб юборди. Сўнг деди: — Тагинам биз аёллар анча сабр-тоқатлимиз. Бўлмасак, бу эркакни аллақачон...

...Яқинда таҳририятга бир аёл арз қилиб келди. Очиласидеги моҳирларни гапиратиб, йиғлаб юборди. Сўнг деди: — Тагинам биз аёллар анча сабр-тоқатлимиз. Бўлмасак, бу эркакни аллақачон...

...Яқинда таҳририятга бир аёл арз қилиб келди. Очиласидеги моҳирларни гапиратиб, йиғлаб юборди. Сўнг деди: — Тагинам биз аёллар анча сабр-тоқатлимиз. Бўлмасак, бу эркакни аллақачон...

...Яқинда таҳририятга бир аёл арз қилиб келди. Очиласидеги моҳирларни гапиратиб, йиғлаб юборди. Сўнг деди: — Тагинам биз аёллар анча сабр-тоқатлимиз. Бўлмасак, бу эркакни аллақачон...

...Яқинда таҳририятга бир аёл арз қилиб келди. Очиласидеги моҳирларни гапиратиб, йиғлаб юборди. Сўнг деди: — Тагинам биз аёллар анча сабр-тоқатлимиз. Бўлмасак, бу эркакни аллақачон...



1999 йил — Аёллар йили

## Аёлларнинг ҳаёти, муаммолари, уйлари ва болалари...

БАЪЗАН чет эл матбуотида узок умр кўрган кишилар ва кўп яшашнинг сир-синоатлари ҳақида ажабтовор мақолалар ўқиб қоламиз. Эмишки, фалон мамлакатлик юз ёшли қариянинг узок яшаш сирини ўз соғлиғи туғрисида доимо ўйлаши ва фақат пархез таомлар, сархил мева-сабзавотлар истеъмол қилишида экан. Юздан ошган фалон шатлик фалонки хоним эса сув ўрнига, фақат, шарбат ичармиш. Қараб туриб ҳаёлга толасан киши. Яхши яшаб, яхши еб-ичиб юзга киришининг нимаси хайратланарли?! Ахир умрида бирор марта бўлсин, сайру-саёҳат нималарни билмаган, вақтини шарбат танлашга эмас, меҳнатга, фарзандлар тарбиясига сарфлаган пируба давлат отақонлар, онақонлар ўзининг атрофида ҳам кўп-кў. Лекин, улар «мен кўп яшадим» деб оламга жар солмайдилар, хаттарин хайтларини то охири дақиқаларига қадар меҳнат билан, дуо билан, Аллоҳга шукроналик билан бешаши интиладилар. Ҳа, умригузаронлик ҳам аввало Аллоҳнинг насибаси!

## СОҒИНЧ ВА ЎКИНЧ

МЕҲРИБОН ОНАЖОН! Сиз мендан ўзоқлардасиз, йўлларимга нигорон бўлиб ўшайсиз. Мен тўғрида кўрган тушларингизни қўшиқларга сўзлайсиз. Ҳовлида зағизгон сайраса, қизим келиб қолаверсин, деган илинж билан эшикка тикиласиз.

Диққат! Икки-уч ойда дийдор кўришамиз. Шунда мен қўшиқим сари гуё қанот боғлаб учиб бораман. Ана бизнинг кўча. Болаларнинг, шўхликларини ўтган қаддон кўча! Нафасим тикилиб, ўпкам тўлади. Хаяжонланман ва шу зандларингизни ҳеч қўймайсиз... Беш-олти кўнга борсам, шу кўнлар ичида иккаламизнинг гаплашганим гапимиз қолмайди. Баъзида йиғлашиб ҳам-олашим, баъзан қўлишамиз. Аммо, вақт ҳукмини ўтказди. Кетадиган вақтнинг етиб келади. Мен секин-аста нарсаларимни йиғиштира бошлайман. Сиз ҳам, ўғлим ҳам назаримда мунгайиб қолгандай бўласизлар. Мен ўзини хурсанд тутишга ҳаракат қиламан. Орқадан хайрлашиш учун кўчага чиқасизлар. Сиз мени бағрингизга босиб хайрлашасиз. «Хайр, болам, узокки кетма...» Бошқа гапирмайсиз. Қўянгиздан ёш томчилари думалайди. Мен ўзини босиб, ерга боқман. Уғлим билан хайрлашаман, юзларимдан ўпкам. Олиб кетгим келади. Лекин сизни ўйлайман. Иккинчи ҳам орқадан термулиб қоласиз. Йироқлашган, меннинг ҳам кўз ёшларим булоқдай қуйила бошлайди...

ХАМИДА ОТАХОНОВА. Дил изҳори. Шайхонтоҳур туманидаги «САНОБАР-РАХ» хусусий фирмаси ТУГАТИЛАДИ. Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида 54-06-25 рақамли телефон орқали қабул қилинади.

«СПОРТ» СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ. «КАМОЛОТ» КУБОГИ УЧУН. «ШУНҚОРЛАР» БЕЛЛАШГАНДА. ЮКОРИЧИРЧИК туманида ёшларни ҳарбий хизматга тайёрлаш ишларини яхшилашга қатта эътибор берилмоқда.

ТОШКЕНТ ҲАҚИКАТИ. Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ. Бош муҳаррир: Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ. Матбуотчи: Матбуотчилар кўчаси, 32.